

СИЛАБУС

з курсу «Недеревна продукція та побічні користування лісом»
на здобуття ступеня вищої освіти «магістр»
за спеціальністю 205 «Лісове господарство»,
освітня програма «Лісове господарство»
Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка

Обсяг курсу – 7 кредитів ECTS: 30 годин лекції, 30 годин – практичні заняття, 150 годин – самостійна робота.

Викладач курсу – Соколенко Уляна Михайлівна к.б.н., старша викладачка кафедри деревооброблювальних технологій та системотехніки лісового комплексу

<http://khntusg.com.ua/staff/sokolenko-uljana-mihajlivna>

Опис курсу

Пререквізити - базові знання з дисциплін: Ботаніка, Фізіологія рослин, Дендрологія, Лісознавство, Лісівництво, Деревинознавство.

Мета курсу – надання студентам ґрунтовних знань у сфері науки та професійної підготовки магістрів лісового господарства щодо оцінки ресурсного потенціалу, особливості збору, зберігання та транспортування недеревної продукції, а також особливостей побічного користування лісу.

Завдання курсу – полягають у підготовці студентів до грамотної оцінки та користування різновидами недеревних ресурсів лісу та застосування ресурсозберігаючих технологій побічних користувань.

У результаті вивчення курсу студенти повинні:

знати: методи комплексного використання недеревних ресурсів лісу та різновиди недеревної продукції лісу; вимоги нормативних документів щодо використання недеревних ресурсів лісу; основні види лікарських, технічних, харчових і кормових лісових рослин, способи їх заготівлі; основні види їстівних та отруйних грибів; способи переробки дикорослих плодів, лікарських рослин, грибів; технологію добування соків дерев листяних порід; процеси смолоутворення та виділення смоли з хвойних дерев, технологію підсочки хвойних дерев; класифікацію кормових угідь в лісовому фонді та особливості їх використання; порядок видачі Лісового квитка на використання лісових ресурсів.

уміти: визначати запаси та планувати обсяги заготівлі дикорослих рослин, плодів і грибів; організувати заготівлю, зберігання та переробку недеревної продукції лісу; організувати плантаційне вирощування культур плодово-ягідних рослин.

Компетентності – здатність забезпечити організацію комплексного обліку та оцінки лісових ресурсів, їх менеджменту та економічного супроводу їх комплексного використання з дотримання принципів сталого природокористування та організації ефективного лісогосподарського виробництва та мисливства; здатність розробляти поточні та стратегічні плани розвитку підприємств лісової галузі та ефективної реалізації господарських заходів лісогосподарського виробництва та мисливства і приймати обґрунтовані управлінські рішення; здатність системно мислити для організації комплексного багатоцільового використання лісових ресурсів (деревних, недеревних та нематеріальних), включаючи екосистемні послуги лісових фітоценозів; здійснювати просвітницьку діяльність серед населення (учнівської молоді) щодо формування в них екологічного мислення і свідомості, ставлення до природи як унікальної цінності, що забезпечує умови проживання людства, особисту відповідальність за стан довкілля на місцевому, регіональному, національному і глобальному рівнях.

Результати навчання - в результаті вивчення курсу студенти опанують здатність впроваджувати проектні рішення у виробництво, корегувати та модернізувати розробки та технології ведення лісового господарства на засадах екологічно збалансованого лісівництва; координувати розробку, підбір і використання необхідного обладнання, інструментів і методів для організації виробничого процесу з урахуванням екологічних, технічних та технологічних

можливостей; координувати роботу колективів виконавців в галузі наукових досліджень, проектування, розробки, аналізу, розрахунку, моделювання, виробництва в лісовому господарстві.

Структура курсу

Тема 1. Комплексне використання недеревних ресурсів лісу.

Тема 2. Дикорослі плодові рослини.

Тема 3. Технологія заготівлі, зберігання та переробки плодів.

Тема 4. Визначення запасів сировини дикорослих рослин. Продукція переробки дикорослої рослинної сировини.

Тема 5. Заготівля та переробка технічної зелені.

Тема 6. Гриби лісів.

Тема 7. Добування і переробка березового соку.

Тема 8. Лісове бджільництво.

Політика курсу – жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу.

Система оцінювання - оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: модуль 1 – 30 % семестрової оцінки; модуль 2 – 30 % семестрової оцінки; екзамен - 40% семестрової оцінки.

Інформаційні ресурси

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>

Харківська державна наукова бібліотека ім. В. Г. Короленка.

URL: <http://korolenko.kharkov.com>

Наукова бібліотека ХНТУСГ ім. П. Василенка. URL: <https://library.khntusg.com.ua>